

Handlingsplan 2021

Innledning

2020 har vært et overgangsår for Østlandssamarbeidet, preget av regionreform og endringer i fylkesstrukturen i landsdelen. Samtidig har koronaepidemien påvirket både de nye fylkeskommunene og landsdelssamarbeidet. 2021 vil derfor bli preget av at igangsatte prosesser skal følges opp og fullføres: Ny strategi for Østlandssamarbeidet skal vedtas. Næring og kompetanse skal videreutvikles som et nytt samarbeidsområdet. Fagskolestrategien er under revidering. Europaforumet skal finne sin form. Arbeidet med bærekraftig mobilitet konkretiseres.

Samtidig er 2021 et valgår. Partiprogrammer skal utformes, valgkampen skal utkjempes og en ny regjeringsplattform skal fremforhandles. I tillegg skal nasjonal transportplan 2022-33 legges frem for behandling i Stortinget. Derfor skal kommunikasjonsinnsatsen og det interessepolitiske arbeidet i enda større grad prioriteres i 2021.

Om handlingsplanen

Handlingsplanen beskriver hvordan Østlandssamarbeidets strategi operasjonaliseres. Med bakgrunn i den pågående strategiprosessen blir 2021 et overgangsår mellom gammel og ny strategi.

Første del av handlingsplanen beskriver kort hva Østlandssamarbeidet er - og hvordan samarbeidet er praktisk organisert. Etableringen av politiske organer er et av fylkeskommunenes verktøy for politiske prioriteringer.

Del to beskriver det interessepolitiske arbeidet som Østlandssamarbeidets viktigste oppgave med en interessepolitisk tidslinje for 2021.

Tredje del er utfyllende informasjon og beskriver konkrete initiativ og prosjekter til de tre politiske fagområdene: samferdsel, næring og kompetanse og europapolitikk.

1. Hva er Østlandssamarbeidet

Østlandssamarbeidet er landsdelssamarbeidet mellom Oslo kommune og Viken, Innlandet og Vestfold og Telemark fylkeskommuner. Rammene er gitt i samarbeidsavtalen som ble vedtatt av fylkestingene og Oslo bystyre i desember 2019.

Formålsparagrafen definerer at Østlandssamarbeidet er et politisk samarbeid som skal bidra til å utvikle Østlandet som en bærekraftig og konkurransedyktig region i Europa med en regionalt balansert utvikling i landsdelen. Bærekraftsmålene legges gjennomgående til grunn for samarbeidets virksomhet. Østlandssamarbeidet vektlegger særlig *Mål 17: Samarbeid for å nå målene*.

Representantskapet er Østlandssamarbeidets øverste organ. Medlemmene er rådsledere/fylkesordførere og ledende opposisjonsrepresentanter. Representantskapet følger opp de formelle rammene og behandler saker av stor viktighet i samarbeidet mellom fylkeskommunene, og kan etablere andre politiske organer i samarbeidet. For perioden 2020-2023 har representantskapet opprettet følgende politiske organer:

- Fagpolitisk utvalg for samferdsel, der underliggende administrative grupper følger opp samferdselspolitikken.
- Fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse ble opprettet i 2020. Utvalget og underliggende grupper skal arbeide videre med å utvikle og operasjonalisere samarbeidet på det nye fagområdet i 2021.
- Østlandssamarbeidets Europaforum ble opprettet i 2020 som samarbeidets nye europapolitiske organ. Forumet er en arena for politikkovervåking, erfaringsutveksling og et europapolitisk verksted.

ØstsamUng er Østlandssamarbeidets ungdomsnettverk og har to årlige samlinger. Nettverket skal videreutvikles med et eget arbeidsutvalg for å bidra til å styrke koblingen mot Østlandssamarbeidets øvrige virksomhet. Mulighetene for å formalisere læringsutbyttet for deltakerne i nettverket skal undersøkes. ØstsamUng bidrar også til å koordinere og følge opp deltakelse i europeiske ungdomsorganisasjoner.

Fylkeskommunene kanaliserer støtten til Østlandsutstillingen gjennom Østlandssamarbeidet. Modellen er vedtatt videreført ut 2021. En egen kulturgruppe følger opp arbeidet.

2. Interessepolitikk

Den viktigste rollen til Østlandssamarbeidet er å være et interessepolitisk verktøy for fylkeskommunene på Østlandet. Ved å snakke med en felles stemme - i saker der man har felles interesser - skal fylkeskommunene få større gjennomslag. I 2021 vil det interessepolitiske arbeidet være preget av Stortingsvalget, arbeidet med partiprogrammene, valgkampen og ny regjeringsplattform. Forslaget til ny nasjonal transportplan legges også frem våren 2021.

Kommunikasjonsstrategien til Østlandssamarbeidet er et viktig grunnlagsdokument for det interessepolitiske samarbeidet i landsdelen. Sekretariatet skal i 2021 videreutvikle Østlandssamarbeidets digitale kommunikasjonsarbeid og innholdsproduksjon, bl.a. for å understøtte det øvrige interessepolitiske arbeidet.

Interessepolitisk arbeid er systematisk og langsiktig, men må samtidig være dagsaktuelt og fleksibelt. Fylkeskommunene skal utvikle felles posisjoner med sterk forankring gjennom grundige prosesser. Samtidig skal samarbeidet ha kapasitet og evne til å respondere på aktuelle saker på kort varsel.

For å styrke og strukturere det interessepolitiske arbeidet skal Østlandssamarbeidet ha aktivitetsplaner for prioriterte saksområder ut ifra en interessepolitisk tidslinje med sentrale milepæler gjennom året. Tidslinjen vil bli kontinuerlig oppdatert gjennom året.

Interessepolitisk tidslinje 2021			
Q1	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeid med partiprogram • Regjeringen budsjettkonferanse • Regjeringens arbeidsprogram for samarbeid med EU 2021 legges fram 	Januar	<ul style="list-style-type: none"> • 2. utkast program AP/ SV/ SP/ FRP
		Februar	<ul style="list-style-type: none"> • Møte i FPU næring og kompetanse
		Mars	<ul style="list-style-type: none"> • Landsmøte H/ MDG/ SP
Q2	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeid med partiprogram • Nasjonal transportplan legges frem. • Revisjonsforslag TEN-T legges frem. 	April	<ul style="list-style-type: none"> • Landsmøte AP/ SV/ V/ KRF • Møte i FPU næring og kompetanse • Regjeringens kontaktkonferanse med FK.
		Mai	<ul style="list-style-type: none"> • Landsmøte FRP • Revidert budsjett
		Juni	<ul style="list-style-type: none"> • Årsmøte i Nordsjø-kommisjonen. • General-forsamling i AER
Q3	<ul style="list-style-type: none"> • Valgkamp • Regjeringens budsjettkonferanse 	Juli	<ul style="list-style-type: none"> • Norge tar over formannskap i Østersjø-rådet
		August	<ul style="list-style-type: none"> • Arendalsuka • Nytt sekretariat for Scandria Alliance
		September	<ul style="list-style-type: none"> • Valg 13. september • Regjeringsforhandling m/ny plattform • EU-kommisjonens "State of the Union" tale • BSSSC årskonferanse
Q4	<ul style="list-style-type: none"> • Prosess med Regjeringens arbeidsprogram for samarbeid med EU 2022 • Møte i nasjonalt Europapolisk forum 	Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Statsbudsjettet • Budsjetthøringer • Møte i FPU næring og kompetanse • Europa-kommisjonens arbeidsprogram • 2022 • CPMR general- forsamling
		November	
		Desember	

3. Politiske fagområder

Samferdsel

- Arbeidet med InterCity og Nasjonal transportplan er det fremste innsatsområdet. En egen faggruppe følger opp arbeidet.
- Fylkeskommunene har opprettet en egen faggruppe for bærekraftig mobilitet. Arbeidet skal operasjonaliseres og felles prosjekter identifiseres i løpet av første halvdel av 2021.
- Østlandssamarbeidet koordinerer fylkeskommunenes deltakelse i Scandria Alliance på politisk og administrativt nivå. Alliansen er et regionalt samferdselssamarbeid med medlemmer fra Norge, Sverige, Finland og Tyskland. Partnerskapet arbeider med alternative drivstoff, grensekryssende infrastruktur, multimodal transport og digitalisering. Alliansen er en svært viktig kanal inn mot EU i det interessepolitiske arbeidet på det aktuelle politikkområdet
- Østlandssamarbeidet skal være en observatør i STRING, et nettverk som samarbeider om infrastrukturutvikling langs aksene Oslo-Hamburg. Nettverket ønsker også å utvikle 'mega-regionen' som en ledende green hub.

Næring og kompetanse

- Fylkeskommunene skal fullføre en prosess som utforsker mulighetene for samarbeid på fagområdene, med fokus på grønn omstilling, sirkulærøkonomi og bioøkonomi, reiseliv, regionale kompetansebehov, høyere yrkesfaglig utdanning, inkluderende kompetansepolitikk og frafall.
- Det interessepolitiske samarbeidet innen næring og kompetanse skal utvikles. I 2021 skal fylkeskommunene bl.a. se på økonomiske virkemidler og det næringspolitiske handlingsrommet, herunder oppfølging av områdegjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet.
- Felles strategi for høyere yrkesfaglig utdanning for fylkeskommunene på Østlandssamarbeidet er under revidering. Arbeidet fullføres i 2021.

Europapolitikk

- Europapolitisk forum skal gjennomføre minst to samlinger i løpet av 2021. Politisk ledelse og internasjonal gruppe forbereder og følger opp forumets arbeid sammen med sekretariatet. En viktig del er å bidra aktivt med innspill til europapolitisk arbeid i de fagpolitiske utvalgene.
- Løpende overvåking, dialog og påvirkning av europapolitiske prosesser, både nasjonalt og i EU-systemet - utvikling av Europaforum som arena samt påvirke rammebetingelser for fylkeskommunenes arbeid inn mot programmer og prosjekter.
- Østlandssamarbeidet deltar aktivt i nettverk og partnerskap med andre europeiske regioner. Arenaene er viktig for det interessepolitiske arbeidet på europeisk nivå og for nettverksbygging rettet mot program og prosjekt.

Utover STRING og Scandria Alliance er Østlandssamarbeidet også involvert i:

- BSSSC, et regionalt samarbeid rundt Østersjøen.
Østlandssamarbeidet hadde formannskapet i samarbeidet 2017-2019 og er som utgående formannskap en del av «troikaen».
- Plattform for fylkeskommunenes samarbeid med den tyske regionen Schleswig-Holstein. Det videre samarbeidet med både Schleswig-Holstein og andre tyske regioner skal avklares og følges opp i 2021.
- Østlandssamarbeidets sekretariat har flere ansvarsområder innenfor INTERREG, både som nasjonalt kontaktpunkt for Østersjøprogrammet, i Interreg Nordsjøprogrammet og som en del av den nasjonale koordineringsgruppa for Interreg B og C programmene. I 2021 vil det både jobbes med formidling av resultater fra programperioden 2014 – 2020 og med informasjon, bistand til prosjektutvikling, partnersøk og mobilisering for de nye programmene for 2021 – 2027.
- Let's Communicate prosjektet (Interreg Østersjø-programmet) er inne i sitt siste år og skal avsluttes ved utgangen av 2021. Prosjektet er nært koblet til Interreg-arbeidet i Østersjøen, til Østersjøstrategien og vil bli knyttet opp mot det norske formannskapet i Østersjørådet (2021/2022).
- Støtte opp om ungdomsmedvirkning på europeiske arenaer gjennom ØstsamUng